

Reykjavík 13.03.2020

Mennta- og menningarmálaráðuneytið

Efni: Umsögn Ungmennaráðs Samfés um tillögu til þingsályktunar um menntastefnu til ársins 2030.

Ungmennaráð Samfés fagnar framkominni tillögu til þingsályktunar um menntastefnu til 2030 og þá sérstaklega því að verið sé að leggja áherslu á að allir eigi að hafa jöfn tækifæri til náms, mikilvægi þess að tengja enn betur mikilvægt starf félagsmiðstöðva og ungmennahúsa við skólastarfið.

Ungmennaráð Samfés var stofnað á aðalfundi Samfés í Ólafsvík 27. apríl 2006. Ungmennaráð Samfés er lýðræðislega kjörið ráð ungmenna á aldrinum 13-16 ára (8. -10. bekkur) alls staðar að af landinu. Kosningar til ungmennaráðs Samfés fara fram árlega á Landsmóti Samfés. Alls er kosið í 9 kjördæmum tvo aðalmenn og einn til vara, alls 18 aðalmenn og 9 varamenn. Ungmennaráðið fundar 12-14 sinnum á ári og sitja tveir fulltrúar með fullan atkvæðisrétt á stjórnarfundum Samfés ásamt því að senda fulltrúa á aðalfund samtakanna.

Á Landsmóti Samfés og Norrænu ungmennahópi Samfés 2019 var meðal annars rætt um heimsmarkmið 4.7 og hvernig þau myndu sjá fyrir sér skólakerfið fyrir alla aldurshópa og hverju þau myndu vilja breyta. Niðurstöður norræna þingsins, þar sem 500 ungmenni frá öllum Norðurlöndunum komum saman voru kynntar af fulltrúum ungmennaráðsins á Skólapingi sveitarfélaga 4. nóvember 2019 undir heitinu "Framtíðarskólinn - ungt fólk í lykilhlutverki".

Eftirfarandi eru nokkrir punktar sem ungmennaráðið vill almennt vekja athygli á:

Stytting framhaldsskóla

Ef að menntaskólinn er stytur í 3 ár, þá þarf líka að stytta/minnka námsefnið. Það að stytta framhaldsskóla þýðir mun meira álag því ungmenni þurfa ennþá að læra allt það sama sem var kennt á 4 árum. Við tökum eftir auknu álagi á nemendum og sértaklega bætast hér við fjárhagsáhyggjur og ungmenni vilja ekki fara beint í háskóla eftir framhaldsskóla eftir styttingu. Við höfum verulegar áhyggjur af auknu brottfalli nemenda.

Nokkrir punktar af Norræna ungmennapínginu 2019

Það er lögð of mikil áhersla á próf í staðin fyrir skilning á námsefninu. Oft lítill vinnufriður í tímum. Það þarf að brúa bilið milli grunn- og framhaldsskóla. Nauðsynlegt er að samræma einkunnarkerfi og að skólar, kennarar noti sambærileg próf. Auka þarf mikilvægi félagsfærni og hópavinnu sem hluta af námi. Fjölbreytt nám og kennsluaðferðir. Gerum ungt fólk meira ábyrgt fyrir eigin menntun. Þjóðum uppá meira verklegt nám og auka tengingu við óformlegt nám. Setjum aukna áhersla á símat og samræmi milli skóla.

- Það þarf að kynna betur og fyrr kosti og möguleika á starfs-, iðn- og tækninámi.
- Nemendur fá oft fjarvist vegna virkrar þátttöku í félagsstörfum. Ungmennaráði Samfés finnst einkennilegt, ósanngjarnt og setjum við stórt spurningamerki við þetta.
- Fulltrúar Ungmennaráðs Samfés og annarra ungmennaráða sem eru í menntaskóla ættu að fá einingar fyrir starfið. Það er mjög mikilvægt að fara yfir mætingakerfið og leyfi vegna fjarvista fulltrúa sem taka þátt í félagsstörfum.
- Nauðsynlegt er að samræma einkunnarkerfin í grunnskólum landsins.
- Auka þarf samstarf við félagsmiðstöðvar og ungmennahús á Íslandi þar sem hægt er að nýta fagþekkingu, reynslu á óformlegu námi og jafningjafræðslum.
- Það þarf að bjóða uppá fleirri og fjölbreyttari valáfanga og leyfa nemendum að velja þau fög sem þau hafa áhuga á.
- Aðlögun námið að nemendum en ekki öfugt.
- Meiri samskipti á milli 10.bekkjara og menntaskóla
- Tryggjum alltaf virka þátttöku ungs fólks í samtali og ákvörðunartöku í málefnum ungs fólks.
- Nýta ungmennaráð bæjarfélaga og borgarinnar OG Ungmennaráð Samfés. Berum virðingu fyrir nemendum og ungu fólk. Ef það er verið að taka ákvarðanir sem varða ungt fólk, þá á að tala við ungmenni og sjá til þess að þau fái að hafa áhrif á þeirra eigin líf.
- Samræma álagspunkta í skólastarfinu, nauðsynlegt er að kennarar tali saman og setji ekki próf á sömu daga. Það þarf að fara yfir og ræða fjölda prófa og og heimanám.

- Það þarf mun meiri undirbúning í grunnskóla fyrir mennta- og háskólanám.
- Það er mikilvægt að kennarar sýni og séu til í að útskýra af hverju við erum að læra þetta, ef kennarar sýna áhuga munum nemendur líklegast sýna meiri áhuga.
- Byrja seinna í skólanum, það er mikill munur á einbeitingu nemenda eftir því hvort skólahald byrjar kl. 8 eða 9.
- Auka fræðslu um val á menntaskólum, einnig væri hægt að nýta sér vettvang félagsmiðstöðva og ungmennahúsa til að kynna starfsemi skólanna og starfs-, iðn- og tækninámi.
- Mikilvægt er að auka samskipti á milli grunnskóla (þá aðallega 10 bekkjar) og menntaskóla.
- Ekki stytta framhaldsskóla, styttum frekar grunnskólann.

Ungmennaráð Samfés (13-16 ára) og Ungmennaráð ungmennahúsa Samfés (16-25 ára) fagna auknu samtali og samstarfi við mennta- og menningarmálaráðuneytið.

Virðingarfyllst,

Fulltrúar Ungmennaráðs Samfés

Sölvi Andrason

Guðmunda Bergsdóttir